

EXAMEN LIB. PONTIF.

37

pote cum is eam non compoquerit. Utinam autem etiam nunc supereffet, vel si alioqui adhuc latitat, reperiri posset genuinum, & incorruptum aliquod exemplar istius Historiae, quale à S. Damaso ad S. Hieronymum missum est! cum enim hoc opus jam memorato modo evulgatum, promisù cœpisset describi, & versari in manibus omnium, varii modis illud partim negligentiā, & inscītiā Librarium, partim autem imperiā, ac temerariā addendi, & detrahendi licentia depravatum, & interpolatum est, ut etiam nunc satis manifeste cernitur. Ceterum quod ad ejusdem historia continuationem post tempora S. Damasi attinet, ea quid paulatim à diversis S. R. E. Bibliothecariis, tanquam Tabulariis seu Archivi Vaticani Praefectis, prout quisque sub uno vel pluribus Summis Pontificibus vixit, composita est, observata tamen quantum fieri potuit similitudine ordinis, & styli, quibus antiquiores ejusdem Scriptores ante Sancti Damasi etatem usi fuerant. Celebrerrimus autem omnium jam memoratorum continuator est Anastasius S. R. E. Bibliothecarius, qui saeculo post Christum nono floruit sub Papa Nicolao I. Hadriano II. & Joanne VII. Et secundum Card. Baronii Chronologiam, vitam produtum usque ad annum ferè 886. Quod enim solus Anastasius non sit Author totius istius continuationis, satis patet ex antiquis illis Codicibus, qui sine ulla controversia ante ipsius etatem scripti sunt. Cujusmodi fuit ille Codex, quem R. P. Philippus Labbeus in Dissertatione de Scriptoribus Ecclesiasticis testatur se vidisse, tempore Imp. Caroli Magni exaratum, in quo Vita illa Romanorum Pontificum S. Damaso Papæ jam tum tribuebantur, antequam aut natus esset Anastasius, aut saltem ex primæ infantis crepundii emersisset. Ejusdem generis est etiam præstantissimus ille, & collatu dignissimus Codex manuscriptus Ambrasianus, de quo in præsens agitur; utpote cum tam ex Scriptura, quam aliis circumstantiis certò constet, eum ad Imp. Ludovici Pii tempora pertinere. Pertinet autem ibi Historia Pontificum Romanorum tantum usque ad Papam Stephanum Secundum, ut alijs suppuntur, Tertium, qui A. 752. electus est, & A. 757. obiit; ultima vita ipsius verba sunt ibi haec: Et annuente Deo Rempublicam dilatans, & universam Dominicam plebem, videlicet rationabilis sibi commissas oves, ut bonus Pastor, animam suam ponens, omnes insidias eruit inimicorum, cursumque consummans (interea renovavit in atrium ante fores B. Petri Apostoli, qui Quadriforticus dicitur; columnas marmoreas octo miræ pulchritudinis sculptaque defuper quadris composuit, & æreum defuper conlocavit tegumen: fecit autem & juxta Basilicam B. Petri Apostoli, & ab alia parte B. Andreæ Apostoli, in loco qui Musileus appellabatur, Basiliacum in honorem S. Petronillæ, quæ prædicto benignissimo Pipino Regi in Francia spoponderat, ut B. Petronilla corpus ibidem conlocaret, ubi posuit canistra argentea multa, & ornamenta alia pluraque deditavat:) & omnia utiliter perficiens, Dei vocatione vitam finiens, ad æternam migravit requiem. Qui fecit ordinationem per mensem Martium, Presbyteros II. Diaconos II. Episcopos per diversa loca numero XV. (& dum in Francia esset positus; Rodigango Sanctissimo Episcopo Pallium tribuit, & Archiepiscopum ordinavit). Qui etiam sepultus est in Basilica Beati Petri Apostolorum Principis V. Kal. Maji Indictione X. & cessavit Episcopus mentem unum dies V. Hucusque historia illa de vita Pontificum Romanorum, quæ in-

A supra memorato Codice MS. Ambrasiano primum locum obtinet.

Conjecturam præallegatam Petri Lambecii, nempè quod Vita Pontificum, quamvis diversis temporibus descripta, similem tamen stylum præferre possint, optimè adstruit Clarissimus Vir Raphæl Fabretti in explicatione Fragmenti sua inscriptionis ad Fratrum Arualium Collegium pertinentis; ubi nedum formarum scribendi, sed ipsius characteris identitatem per longum tempus retentam ostendit in suis Inscriptionibus dum hæc scribimus quantocitius in publicam lucem ē domestico Urbini Musæo prodeuntibus.

B Septimam opinionem patrocinatur Clarissimus Vir Emmanuel à Schelestrate, qui in libro Antiquitatis Illustratæ Antuerpiæ edito Anno 1678. Cap. II. Dissertationis prævia, pluribus Successorum Petri usque ad Nicænum Concilium Chronotaxim expungit, qua occasione supradictum primum Catalogum allegat, & præmemoratas Damasi, & Hieronymi Epistolas exhibet unà cum notis Henschenii & Papebrochii, ac deinde omnia ad trutinam revocat, libratque. Negat pròmò prædictum Catalogum ab Anthero confectum, & a Damaso approbatum, licet omnium antiquissimum credat, quod ex eo, veluti fonte, omnes alii corrirentur. Secundò contendit Epistolas Damasi, & Hieronymi, aliasque de Psalmodia à M. Milegio Sarazanio publici Juris factas, & ab Henschenio ad probandam aliarum de gestis Pontificum ingenuitatem adductas, subjaceat censuræ Erasmii, qui Anno 1516. Basileæ prædictas Epistolas de Psalmis publicaverat, censuræque tenorem supra Epistolam Damasi ad Hieronymum referat, & is est: Clarius est, quā ut admoneri debet, hanc Epistolam ejusdem esse, cuius est ea, quæ proximè sequitur, & eadem febri laborantis, Deum Immortalem! quæ fuit imprudentia hoc tribuere Damaso? Item super Epistolam Hieronymi ad Damasum, qua sic habet: Qui speravit futurum, ut hæc Epistola, qua nihil potuit fingi infulsius, nec indoctius, nec infantius, à quoquam pro Hieronymiana legeretur? Has Erasmii censuras prælaudatus D. Schelestratus scribit confitasse Labbeum Tom. II. Collect. maximæ innotis marginalibus ad duas Epistolas editas à Sarazanio, ubi sic: Supposititia, apocrypha, & ineptissima Viris doctis habentur, tantumque à stylo Damasi & Hieronymi distant, quantum Cælum à terra, & polus Antarcticus ab Arctico. Infert ex his Schelestratus contra Henschenium, Epistolas Damasi, & Hieronymi, ducto ex similitudine argumento, eadem labe sordere, & apocryphas prorsus esse, ac afferit præfatum Henschenium ambas Epistolas iis assimilare, quas de Psalterio edidit Sarazanius, propterea ipse Schelestratus easdem improbat ex inculta stylizatione, utpote quæ à Damasiana scribendi methodo longè differat; ponderatque fragmentum Epistola Damasi, illud scilicet: Gaudet Ecclesia tuo fonte jam satiata, & amplius sitit curiositas temporum Sacerdotialium: deinde sic: Si dixisset: sitit curiositas Sacerdotum, sensus fuisset optimus, sed sitit curiositas temporum Sacerdotialium nec sensum reddunt, nec Damaso Papæ adscribi possunt, cuius elegansissima scribendi methodus à similibus imposturis est longè aliena, ut colligi potest ex ejus Epistolis per Lucam Holstenium publicatis in Romana historia bipartita parte I. Urget præterea atque afferit, quod adhuc data, & admissa Epistolarum veritate, nequaquam ex eo convincatur, Gesta Pontifici-

C cum

D

E